

การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่
มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

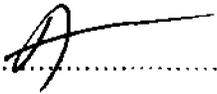
กมลวรรณ คະเวรัมย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอน เสนอโดย นางสาวกมลวรรณ คณะรัมย์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

(นายตระกูล จันทสุนทร)

วันที่ 14 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2552

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ดร.นารัตน์ สุวรรณวาริ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรัณวิไล นันทมานพ)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดร.สันติ แสงสุก)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณวิไล นันทมานพ
ชื่อนักศึกษา	กมลวรรณ คะรัมย์ย์
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 2) พัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 3) ทดลองใช้หลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 14 คน โรงเรียนวัดมหานาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะทางภาษาด้านทักษะกระบวนการรับรู้ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.880 และด้านทักษะความรู้ความจำได้ความเชื่อมั่น 0.860 และ 3) แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้หลักสูตร ได้ความเชื่อมั่น 0.817 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง พบว่า ปัญหาที่พบในนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ส่วนใหญ่คือ 1) นักเรียนส่วนใหญ่ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะเรียนช้ากว่านักเรียนในระดับชั้นและวัยเดียวกัน 2) นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน 3) นักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย 4) ครอบครัวและผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ด้านการเรียนของนักเรียน และปัญหาที่พบเกี่ยวกับบุคลากรหรือครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เหมือนกับนักเรียนปกติในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ประสบกับปัญหาทางการเรียนรู้มากขึ้น ครูผู้สอนขาด

ประสบการณ์ในการสอนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนไม่มีหลักสูตรที่ใช้สอนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรขาดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของหลักสูตรรวมทั้งขาดข้อมูลที่จะมาจัดทำเป็นหลักสูตร

2. การพัฒนาหลักสูตร พบว่าหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้างคำอธิบายรายวิชาขอข่ายเนื้อหาเวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบหลักสูตรซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 30 แผน ผู้เชี่ยวชาญประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนรู้

3. การทดลองใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้หลักสูตรมีความกระตือรือร้นในการเรียนและทำกิจกรรมเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนุกสนานมีสมาธิมากขึ้น

4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเจตคติต่อการเรียนรู้ต่อหลักสูตรพบว่านักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับดี เนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ ผลการปรับปรุงหลักสูตรควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับเนื้อหา

Thesis Title The Curriculum Development of Remediating Basic Skills of Learning Among First Level Student With Learning Disabilities of The Schools Under Angthong Educational Service Area Office

Thesis Advisors Asst. Prof. Dr. Pramote Chanruaeng
 Asst. Prof. Wanwilai Nunthamanop

Name Kamonwan kharerum

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2008

ABSTRACT

The general purposes of this research aims to develop the Curriculum development for Remediating basic skills of Learning Among First Level Student with Learning Disabilities of the schools under Angthong Educational Service Area Office and the specific purposes aim to 1) the samples obtained by purposive sampling consisted of 14 first level student Watmahanam school during the second semester of the 2008 academic year. The research instruments used were 1) a question test 2) a learning achievement languets skills test, a learning achievement remember skills test with a reliability 0.880 and a learning achievement knowledge remember skills test with a reliability 0.860 and 3) a learning attitude test with a reliability 0.817. The data was analyzed to calculate percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), t-test, and content analysis.

The findings indicated that:

1. The study of foundation information of supplementary of basic skills of students with learning problem in key stage1 in Angthong Educational Office Area found the problems in students are 1) most students have learning problems and learn more slowly in the same age level 2) students can not catch up with friends 3) students have poor attendance 4) lack of family and parents attention in student learning. Problems encountered regarding personnel or teachers are; most teachers teach students with learning problems the same way as teaching students in regular classes which allow students with learning problems face more difficulties in learning. Teachers lack experience in teaching students with learning problems. School has no curriculum for

students with learning problems. Administrator unnoticed the importance of curriculum and lack of understanding in curriculum elements, including lack of information to produce the curriculum

2. Curriculum development found that supplementary of basic skill curriculum for students who have learning problems in key stage 1 in Angthong Educational Office Area consists of ; principle, objectives, structure, course description, scope of content, learning time, teaching media, assessment and evaluation, text book and instructional plan with 30 lesson plans. Experts assessed the elements of curriculum found that course content is consistent with the objectives and are suitable to be used in learning.

3. The trial of curriculum showed that students are interested and enthusiastic in learning, completed activities in time and cooperate in activities with fun. Concentration has increased.

4. The assessment and curriculum improvement found that learning achievement on supplementary of basic skill curriculum for students who have learning problems in key stage 1 in Angthong Educational Office Area is higher than before using this curriculum, a level of statistical significance is at .05 level, on the attitude towards the curriculum found that students have good attitude in class. Content in the curriculum is appropriate for learning management. The result of curriculum development should increase learning time that learning time should be developed to provide flexibility and consistency with the content.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณีไล นันทมานพ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวาริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.สันติ แสงสุก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทร์ทิพย์ ภู่อาลี ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวาริ นางสาวนันทวรรณ แก้วโชติ นางพุลทรัพย์ จันทร์กระจ่าง นายสุพล แสนบุญ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมะขาม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมหานาม และอาจารย์โรงเรียนวัดมหานาม และขอขอบใจนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวทีแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ พี่ๆ ญาติสนิททุกท่าน พระอาจารย์ไสว สิบัญญา และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

กมลวรรณ คณะรัมย์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	12
หลักการ.....	12
จุดหมาย.....	12
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	13
มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1.....	14
หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	14
ความหมายของหลักสูตร.....	14
ความสำคัญของหลักสูตร.....	20
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	21
รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร.....	23

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	27
การนำหลักสูตรไปใช้.....	28
การประเมินหลักสูตร.....	29
จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร.....	30
ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร.....	31
ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	32
ความเป็นมาเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	32
นิยามของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	34
ลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	35
ประเภทของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
งานวิจัยในประเทศ.....	48
งานวิจัยต่างประเทศ.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (research) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	56
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (development) การพัฒนาหลักสูตร.....	61
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (research) การทดลองการใช้หลักสูตร.....	65
วิธีดำเนินการ.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (development) การประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร.....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (research 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	72
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (development 1) การพัฒนาหลักสูตร.....	81
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (research 2) การทดลองการใช้หลักสูตร.....	83
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (development 2) การประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร.....	86

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	92
วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและหนังสือขอความ อนุเคราะห์.....	110
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	119
ภาคผนวก ค แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	124
ภาคผนวก ง หลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทาง การเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง.....	126
ภาคผนวก จ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง.....	176
ภาคผนวก ฉ การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	185
ภาคผนวก ช แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความตรงตาม เนื้อหาของแบบทดสอบ.....	209
ภาคผนวก ซ ตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะทางภาษา ด้านทักษะกระบวนการรับรู้ ด้านความรู้ความจำ.....	214
ภาคผนวก ฅ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	216
ภาคผนวก ฎ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อ การเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	219
ภาคผนวก ฏ รายชื่อผู้ให้ข้อมูลในการสร้างหลักสูตร.....	221
ภาคผนวก ฐ รูปภาพประกอบการพัฒนาหลักสูตร.....	223
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	228

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	60
ตาราง 2 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร.....	64
ตาราง 3 แสดงรูปแบบการวิจัย.....	65
ตาราง 4 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร.....	66
ตาราง 5 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร.....	71
ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการการจัดเนื้อหา.....	78
ตาราง 8 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง ของผู้เชี่ยวชาญ.....	82
ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะด้านกระบวนการรับรู้ ทักษะความรู้ความจำทักษะทางด้านภาษา ก่อนและหลังกิจกรรม.....	88
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติของนักเรียน ต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมทักษะเบื้องต้นสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง.....	90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนา.....	9
ภาพ 2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์.....	24
ภาพ 3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา.....	25
ภาพ 4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์.....	26

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี